irannewspaper.ir

• دوشنبه ۲۵ اردیبهشت ۱۴۰۲ • سال بیست‌ونهم • شماره ۸۱۸۵
• اذان ظهر ۱۲/۰۱ • اذان مغرب ۱۹/۲۲ • نیمه شب شرعی ۲۳/۱۱ • اذان صبح فردا ۳/۲۱ • طلوع آفتاب فردا ۴/۵۹

ایران

• **صاحب امتیاز:** خبرگزاری جمهوری اسلامی
• **مدیر مسئول:** محمدحسن روزی‌طلب
• **سردبیر:** حسام الدین برومند
• **معاون فنی:** محمدملاعلی اکبری
• **دبیران:** مصطفی عیوضی(سیاسی)
• مهدی مهرپور(اقتصادی) • مصطفی وثوق‌کیا(فرهنگی)• آزاده سهرابی(اجتماعی)

• بنفشه غلامی(جهان) • علی کاکا دزفولی (سیاست)
• لیدا فخری(اندیشه) • محمدرضا عزیزی(گزارش)
• زهرا کشوری(زیست‌بوم) • سعید زاهدیان(ورزشی)
• مهدی کلهرنژاد(اجرایی)
• حجت حکیمی(صفحه‌آرایی)
• محسن جانی‌پور (ویراستاری) • ابوالفضل نسایی(عکس)

• **تلفن:** ۸۸۷۶۱۷۲۰ نمابر: ۸۸۷۶۱۲۵۴ ارتباط مردمی: ۸۸۷۶۹۰۷۵
• **پیامک:** ۳۰۰۰۴۵۱۲۱۳ روابط عمومی • **نشانی:** تهران خیابان خرمشهر،شماره ۲۰۸
• **صندوق پستی:** ۵۳۸۸-۱۵۸۷۵ • **امور مشترکین:** ۸۸۷۴۸۸۰۰
• **چاپ:** چاپخانه‌های همشهری، شرکت چاپ جام‌جم
• **سازمان آگهی‌های روزنامه ایران:** دارنده گواهینامه ایزو۹۰۰۱ از شرکت NISCERT
• **پذیرش سازمان آگهی‌ها:** ۱۸۷۷(۰۲۱)
• **انتشارات مؤسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران:** ۵-۸۸۵۴۸۸۹۲

دری که به سوی زندگی بازمی شود به‌طرف انسان نمی‌آید، بلکه انسان باید به‌طرف آن برود.

آرزوهای بزرگ، چارلزدیکنز

سخن روز

پیامبر اکرم(ص):
طلب دانش برهر مسلمانی واجب است. خداوند جویندگان دانش را دوست دارد.
مصباح الشریعه،ص۱۳

نگاره

پرورش ذهن با کتاب

نیما شاه‌میری/ طراح و کارتونیست

فضای مجازی

خبر خوش ماهور احمدی برای دوستداران پدرش، برنامه تازه تلویزیون در حوزه استعدادیابی طنز، پست تازه پرویز پرستویی به مناسبت شهادت برادرش و... بخش‌هایی برگزیده از فعالیت اهالی فرهنگ و هنر در فضای مجازی است که برش‌هایی از آن را در ادامه می‌خوانید؛

رونمایی از طرح تازه حسن روح الامین

حسن روح الامین، هنرمند نقاش که همزمان با مناسبت‌های آیینی، مذهبی و ملی، اثر جدید خلق می‌کند و آثارش اکثراً همسو با ائمه‌اطهار و اهل بیت(ع) است، در صفحه اینستاگرام خود طرح جدیدش را با موضوع امام جواد(ع) منتشر کرده است.

برای مادران شهید

پرویز پرستویی همزمان با چهل و یکمین سالروز شهادت برادرش بهروز پرستویی، ترانه «برادر» را در صفحه اینستاگرامش منتشر کرده و این اثر را ادای دینی به مادران شهید و همه مادران داغدار که جگرگوشه‌هایشان، نقش مهم و مؤثری در دفاع از میهنمان داشته‌اند، عنوان کرده است. او درباره بردار شهیدش نوشته: «در عملیات بیت‌المقدس شلمچه (سال ۱۳۶۱) شهید شد و بعد از یک ماه جست‌وجو پیکر تکه‌تکه‌اش به دست مادرم رسید. در این روز و همه شب و روزهای ۸ سال جنگ، ۵۰۰ هزار شهید و یک میلیون خانواده داغدار شدند! و عده‌ای جانباز و مفقودالاثر و عده‌ای هم هنوز در گوشه‌گوشه خانه‌های کوچک سرزمینمان -ایران- و آسایشگاه‌های اعصاب و روان، با ترکش‌ها و تاول‌های یادگار زمان جنگشان روزگار می‌گذرانند.» او در بخشی از این یادداشت آورده: «متأسفانه داریم خانواده‌هایی را که از هشت سال حضور در جنگ و دفاع از آب و خاک و ناموسمان، فقط درد نصیبشان شد و بس...»

بازگشت احمدرضا احمدی به خانه

ماهور احمدی، دختر احمدرضا احمدی که چندی پیش از بستری شدن این شاعر و نویسنده در بخش مراقبت‌های ویژه بیمارستان خبر داده بود حالا نوشته که او به خانه برگشته است. او در بخشی از یادداشت خود در صفحه شخصی‌اش نوشته است: «ممنونم از شما، از شمایی که نمی‌شناسمتان، ندیدمتان، از شمایی که خانواده ما هستید، عشق شما، دعای شما، پدرم را به خانه آورد.» احمدرضا احمدی، شاعر و نویسنده متولد ۳۰ اردیبهشت ۱۳۱۹ در کرمان است. از آثار او در حوزه شعر می‌توان به «دفترهای واپسین»، «دفترهای سالخوردگی»، «هزار اقاقیا در چشمان تو هیچ بود» و «روزی برای تو خواهم گفت» و از آثار او در حوزه کودک و نوجوان می‌توان به «دیگر در خانه پسرک هفت صندلی بود»، «دخترک ماهی تنهایی» و «مزرعه گل‌های آفتابگردان» اشاره کرد.

اجرای مصطفی راغب در جمع معلولین و سالمندان کهریزک

مصطفی راغب ویدیویی از اجرایش در آسایشگاه خیریه کهریزک منتشر کرده است. در ششمین روز از جشنواره ۵۰ سالگی تأسیس خیریه کهریزک، مصطفی راغب با حضور در جمع معلولین و سالمندان ساکن آسایشگاه خیریه کهریزک با اجرای انواع برنامه‌های شاد، ساعات خوشی را تقدیم دوستداران خود کرد. در این مراسم که جمع کثیری از خیرین و نیکوکاران جامعه نیز حضور داشتند، ترانه‌هایی چون چشم بندی، دوست دارم، قرار عاشقی، صدای یاران، سکوت عاشقانه، دیوانگی، بی‌احتیاط، گره‌گشا و... توسط این هنرمند افتخاری و مردمی کهریزک اجرا و مورد استقبال قرار گرفت.

استعدادیابی در حوزه طنز با نعیمه نظام‌دوست

نعیمه نظام دوست از حضور به‌عنوان داور در مسابقه «بگوبخند» خبر داده است. آن طور که این بازیگر نوشته، این مسابقه به کارگردانی شهاب عباسی به‌زودی از شبکه نسیم پخش می‌شود. طبق اطلاعات منتشرشده در این پست اینستاگرامی «بگوبخند» مسابقه استعدادیابی در زمینه کمدی و طنز، شعر طنز، استندآپ کمدی، نمایش و هر کاری در زمینه طنز است. او نوشته است: «با جوان‌های بااستعداد و خلاقی که تو این چند روز دیدم مطمئنم چهره‌های خوبی در آینده در زمینه کمدی و طنز فعالیت می‌کنند.» «بگوبخند» یک تلنت در حوزه طنز و کمدی است که با حضور بیژن بنفشه‌خواه، هومن برق‌نورد، شهرام شکیبا و نعیمه نظام‌دوست پخش خواهد شد.

نقل قول

هوشنگ مرادی کرمانی
نویسنده

آثار شاخص ادبی، مورد توجه مخاطبان عام و خاص هستند

اثری در عرصه جهانی موفق است که با ریخته شدن در ظرف‌های مختلف جواب بگیرد و همچنان پیام خود را به مخاطب ارائه کند. به طور مثال داستان‌هایی مثل «بینوایان»، «الیور توئیست» و «پینوکیو» از جمله آثاری هستند که ترجمه آنها در سراسر جهان موجود است و فیلم‌ها و تئاترهای بسیاری از آنها اقتباس شده‌اند. دو ویژگی شاخص آثار ماندگار فهمیدن عوام و پسندیدن خواص است که از جمله آنها در ادبیات کلاسیک ایران می‌توان از شاهنامه، دیوان حافظ و اشعار خیام نام برد.

| **بخشی از گفته‌های این نویسنده پیشکسوت در مهر**

یادداشت

علی‌الله سلیمی
نویسنده و منتقد ادبیات

پدیده کم‌نظیر فروش مجازی کتاب

بازار نشر ایران در این سال‌ها فراز و نشیب‌های متعددی را پشت سر گذاشته و حالا رسیده به نقطه‌ای که وضعیت به‌مراتب تازه‌ای در این بازار فرهنگی محسوب می‌شود و در آن، بخش مجازی به عنوان یک شیوه نوین فروش کتاب در صنعت نشر خودنمایی می‌کند و از یک طرح و رؤیا در گذشته‌ای نه‌چندان دور، به یک واقعیت ملموس و قابل دسترس در زمان حال تبدیل شده است. نمود عینی این واقعیت را این روزها و همزمان با برگزاری سی‌وچهارمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران می‌توان دید که بخش مجازی این دوره از نمایشگاه همپای بخش حضوری آن و در مواردی، فراتر از آن در حال فعالیت است. آمارهای رسمی اولیه از میزان بالای فروش کتاب در بخش مجازی این دوره از نمایشگاه کتاب خبر می‌دهد که در همان روزهای نخست تا ظهر جمعه، بیش از ۲۱ میلیارد تومان بوده است. این در حالی است که هنوز اطلاع‌رسانی کامل در این زمینه صورت نگرفته و برای خیلی‌ها، نحوه خرید کتاب در بخش مجازی تا حدودی ناشناخته است.

زیرساخت‌ها و ظرفیت‌های این شیوه نوین فروش کتاب برای عموم مردم به آن میزان که لازم است، معرفی نشده و در مجموع و اغلب، افراد کتابخوان حرفه‌ای که تحولات بازار نشر را به طور منظم و پیوسته دنبال می‌کنند و از پیشرفت‌ها در این زمینه آگاهی دارند، از امتیاز این شیوه نوین خرید کتاب بهره می‌برند. نکته مهم و قابل توجهی که بخشی از دلایل فراگیر شدن این شیوه خرید کتاب در آینده نزدیک را گوشزد می‌کند، شرایط اقتصادی حاکم برای جامعه و متعاقب آن، وضعیت متفاوت بازار نشر است که عده‌ای از ناشران ترجیح می‌دهند هزینه‌ای برای شرکت در بخش حضوری برخی از رویدادهای فرهنگی مانند نمایشگاه کتاب نکنند و تنها از طریق بخش مجازی کتاب‌های خود را در معرض نمایش و فروش قرار دهند.

این وضعیت تازه، در کنار همه مزایا و امتیازاتی که برای برخی از ناشران و همچنین خریداران بخش مجازی نمایشگاه کتاب دارد، محدودیت‌ها و به بیان دیگر، معایبی هم برای اهالی قلم و کتاب دارد که پیامدهای آن به مرور خود را نشان خواهد داد. به عنوان مثال، در صورت فراگیر شدن بخش مجازی نمایشگاه کتاب، از شور و شوق همیشگی اهالی کتاب و قلم در ایام برگزاری نمایشگاه تا حدودی کاسته می‌شود و غرفه‌های بخش حضوری دیگر رونق چندانی نخواهند داشت.

طبعاً چنین وضعیتی برای خیلی‌ها که با ایام پرشکوه نمایشگاه کتاب، بویژه بخش حضوری آن خاطره‌ها دارند، چندان خوشایند نیست و آرزو دارند هر دو بخش؛ حضوری و مجازی به طور همزمان با استقبال مواجه شود و پررونق باشد.

نگاتیو

علی طالب‌لو
طلبه و پژوهشگر

پیچیدگی‌های تعارض دین و اخلاق

یکی از چالش‌های اساسی ما در چند دهه اخیر، مسأله تعارض دین و اخلاق بوده است که متفکرین اسلامی کم و بیش به پاسخ این سؤال پرداخته‌اند.

بی‌شک اسلام دینی است که هرچه را برای سعادت دنیوی و اخروی انسان لازم است در منابع خودش بیان کرده. طبق تقسیم‌بندی شهید مطهری، احکام و تعالیم دین اسلام به سه بخش عمده تقسیم می‌شود: اعتقادات فکری، دستورات اخلاقی و احکام عملی (فقه).[۱]

پس اسلام متکفل بحث از اخلاق است و منبعی برای واکاوی و تعمیق در اخلاق حساب می‌شود. دین اسلام شجاعت، صبر، تقوا، تکبر و تواضع و دیگر صفات اخلاقی را مورد بررسی و ارزشگذاری قرار داده و حد و حدودی برای این صفات تعیین می‌کند.

طبق این توضیح معلوم می‌شود آن اخلاقی که با دین تعارض دارد، دارای تعریف خاصی است. این اخلاق همان چیزی است که در عرف از آن به انسانیت تعبیر می‌کنیم. بی‌شک اسلام دینی است که انسان و منزلت او را بزرگ می‌داند. برای مثال خداوند در آیه ۷۰ سوره اسراء می‌فرماید: وَلَقَدْ كَرَّمْنا بَنی آدَمَ وَ حَمَلْناهُمْ فِی الْبَرِّ وَ الْبَحْرِ وَ رَزَقْناهُمْ مِنَ الطَّیِّباتِ وَ فَضَّلْناهُمْ عَلی کَثیرٍ مِمَّنْ خَلَقْنا تَفْضیلًا. انسان‌ها ذاتاً دارای کرامت هستند لکن گاهی برخی موانع مانند عدم تعقل یا نفاق باعث می‌شود که حتی از حیوانات نیز پست‌تر شوند: إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللهِ الصُّمُّ الْبُکْمُ الَّذِینَ لا یَعْقِلُونَ.[۲] طبق دیدگاه الهی، برترین آدم‌ها ایمان‌آورندگان و باتقوایان هستند: إِنَّ أَکْرَمَکُمْ عِنْدَ اللهِ أَتْقَاکُمْ.[۳]

خداوند متعال با وجود رحمت واسعه‌اش، دستور به مقاتله با کسانی می‌دهد که حدود الهی و معاهدات خویش را زیر پا گذاشته‌اند.

بر اساس منابع تاریخی، گاهی انسانیت، دستاویزی برای مقابله با انبیاء و معصومین قرار می‌گرفته است.

طبق نقل ابوالفرج اصفهانی، حضرت علی علیه السلام داوطلب شدند که برادر حاکم وقت را به خاطر شرابخواری، مورد مجازات قرار بدهند. یکی از یاران ایشان عرضه می‌دارد که به خاطر خدا و قرابت بین‌مان از مجازات فرد خاطی گذشت کنید. حضرت علی(ع) می‌فرمایند که من حدود الهی را اجرا می‌کنم ولو به من بگویند که تو یکی از مردمان خشن در بین اهل قریش هستی. به خدا قسم بنی اسرائیل به خاطر تعطیلی حدود الهی هلاک شدند.[۴] انسان و عطوفت بی‌شک دارای اهمیت زیادی در منابع اسلامی هستند لکن انسانیت و مفاهیم شبیه به آن، دلیل معتبری برای واگذاری و طرد احکام الهی محسوب نمی‌شوند. این مقاتله برای رفع فتنه از جهان هستی است: وَ قاتِلُوهُمْ حَتَّی لا تَکُونَ فِتْنَه.[۵] البته که مقاتله و برخورد محکم نیز تابع شرایط اخلاقی است و نمی‌توان به خاطر هدف متعالی، از روش غیراخلاقی که دین با آن مخالف است، استفاده کرد از جمله کشتن بی‌گناهان و اسیران یا حیله و ترور که در دین اسلام مذموم شمرده شده است.

[۱]- کلیات علوم اسلامی، جلد ۲ (کلام، عرفان و حکمت عملی)، صفحه ۱۳./ [۲]- سوره انفال، آیه ۲۲./ [۳]- سوره حجرات، آیه ۱۳. [۴]- الاغانی، جلد ۵، صفحه ۸۶./ [۵]- سوره بقره، آیه ۱۹۲.

پیشنهاد

رضا مهدوی
منتقد هنری، مدرس دانشگاه و موسیقی‌پژوه

«موسیقی ای برای تمامی دوران»

در همان ابتدای شنیدن شیار نخست مجموعه «جام تهی» با یک اثر کاملاً جدی و درخور توجه مواجه می‌شویم، برای هرچه بهتر شنیدنِ گوشِ هوشِ مردمانی که خیلی علاقه‌مند به فرهنگ نیک سبک خانواده ایرانی هستند و می‌خواهند در هر گروه سنی به فراخور حال خود، حظ شنیداری و فلسفی ببرند.

«جام تهی پرکن پیاله را...» با موسیقی فریدون شهبازیان، شعر فریدون مشیری، تک‌نوازی ویولن حبیب‌الله بدیعی و خوانندگی محمدرضا شجریان در مایه ماهور است که به زیبایی هر چه تمام‌تردر چهارچوب اصلی برخاسته از موسیقی دستگاهی ایران قرار گرفته و ابتدا با آغاز ارکستر و تنظیمی دلنشین و سپس شعرخوانی وزین و در ادامه تک‌نوازی شاخص نوازنده ویولن آماده‌سازی دارد برای صدای خواننده که به رموز فرهنگ آوازی و سازی احاطه دقیق داشته و در مقاطعی بداهه‌وار، بدیعی و شجریان، فاخر و تمام‌قد عرض اندام می‌کنند. آلبوم «جام تهی» مربوط به دهه ۵۰ زمان مدیریت هوشنگ ابتهاج در رادیو ایران است. دوره گل‌های تازه که با تغییراتی در نوع چینش، محتوا و نوع ارائه به لحاظ ساختاری و ارکسترال و با در نظر گرفتن جامعه هدف، به خوبی از عهده برمی‌آیند. (البته باید گفت نه چیزی از گل‌های جاویدان و دیگر گل‌ها کم داشته‌اند و نه چیزی اضافه تر...) در این آهنگ ترانه، رفت و برگشت‌های منحصر به فرد و الگوسازی را تا پایان قطعه ضربی شاهد هستیم و تنظیم ارکستری و تک‌نوازی‌های ویژه که در فراز و فرودها، حس شنونده را تحریک می‌کند تا به حقیقت و موضوعیت شعر و فکر خالق اثر، عمیقاً نفوذ کند. شیار دوم (تراک) «راپسودی برای سنتور و ارکستر» در دستگاه ماهور است با تک‌نوازی بی‌نظیر فرامرز پایور بر مبنای آهنگی از استاد ابوالحسن صبا.

مضراب‌های سنتور پرفروغ، درخشنده، معناگرا، پرطنین و شاداب از لحظه آوازی‌نوازی تا چهار مضراب، بیانگر فهم دقیق از خواسته آهنگسازی صبا تا تنظیم ارکستری صحیح و جاندار شهبازیان است. قطعه بی‌کلام دوم «راپسودی برای تار و ارکستر» در ماهور با تک‌نوازی جانانه حسین علیزاده بر مبنای ملودی قدیمی با تنظیم فریدون شهبازیان نیز مثل قطعه قبل یادگار دوران جوانی دهه ۴۰ شهبازیان یعنی سال‌های دانشجویی‌اش در دانشکده هنرهای زیبا دانشگاه تهران است.

تک‌نوازی نوین تار در کنار تنظیم و صداکشی از ارکستر، به لحاظ فرم و شکلی از زندگی در کنار تنوع شنیداری به دیگر گونه شنیدن‌ها به بیان فلسفی موسیقی ایران در دوران جدید می‌پردازند. قطعه چهارم «در کوچه‌سار شب» از شاهکار موسیقایی دورانی محسوب می‌شود که جوانانی از مکتب حفظ اشاعه موسیقی ملی ایران وابسته به رادیو تلویزیون وقت قد علم کرده‌اند تا در صیانت از موسیقی متفکرانه ایرانی تلاش مجدانه داشته باشند. موسیقی و کلام بی‌بدیل «در کوچه‌سارشب» بسیار سوزناک از خلاقیت‌های محمدرضا لطفی است روی شعری از هوشنگ ابتهاج که قبل‌ترنیز آهنگساز نامی و نوازنده و مدرس معتبر سنتور محمد حیدری آن را ساخته و پرداخته بود با صدای خواننده مشهور آن دوران که در دو بیت اجرا و پخش شد. شجریان نیز به زیبایی هرچه تمام‌تر پس از او اجرا می‌کند و باید گفت بهترین اجراهای ایشان مربوط به همان دوران است تا پایان دهه ۶۰.

جام تهی
تنظیم:فریدون شهبازیان
ناشران راویان شرق. آوای خورشید
سال:۱۳۸۱

یادداشت

سعید فلاح‌فر
پژوهشگر هنر

مهندسی معکوس اثر هنری

«شعر» را باید کهن‌ترین الگوی فرهنگی در تمدن ایران‌زمین دانست که قابلیت تطبیق با مطالعات «هنر» به معنای امروزین آن دارد. هنر معاصر از تعامل میان هنرمند، اثر هنری، فضای نمایش، مخاطب و منتقد هنری خلق می‌شود. در صورتی که برخی از این عناصر در شکل سنتی هنر جایگاهی نداشتند. از جمله «هنرمند» و سابقه هنری هنرمند چندان در چیستی اثر هنری مورد ارجاع قرار نمی‌گرفت. در واقع هنرمند فقط در «چگونگی» اثر هنری می‌توانست معنا پیدا کند.

وقتی ساخت و ظرافت‌های کالای هنری ملاک باشد، چه تفاوتی دارد که مخاطب [خریدار] نام و امضای سفالگر و میناکار و مقرنس کار... را بداند یا نه؟ اما «شعر» فارسی از آغاز با «شاعر» گره خوردگی بیشتری داشت و از این جهت «شعر» با «اثر هنری معاصر» قابل قیاس است.

در حوزه ادبیات و شعر، صدها پژوهش درباره زندگی و اندیشه‌های شعرای کلاسیک تألیف و منتشر شده که عمده مطالب آن از میان اسناد تاریخی و مضمون

اشعار به‌جا مانده از ایشان استخراج می‌شود. آنچه از افکار و باورهای مولوی می‌دانیم مستند به نوشته‌های او است. احوال حافظ را در غزلیاتش می‌بینیم. همین‌طور زندگی و موضع گیری‌های شخصی شاعران در مقابل اوضاع اجتماعی و... را می‌توان در میان سطور و ابیات دیوان‌ها پیدا کرد. حتی اشعاری که نام سرایندگانش را نمی‌دانیم، می‌توانند حاوی اشاراتی در احوالات شخصی ایشان باشد. اگرچه تکیه بر متن جنس این مقایسه را متفاوت نشان می‌دهد.

هنر معاصر هم آنچنان به «جهان‌بینی» و «احوالات شخصی» و «لحظه»های هنرمند پیوند خورده‌اند که بیش از هر کارکردی، آیینه درونیات و نگرش‌های اعتقادی، اجتماعی، سیاسی و... هنرمند محسوب می‌شود. آنقدر بلافاصله و فاش که گاهی وحشت‌آور به نظر می‌رسد و منتقدان هنری آن را نوعی «ارزش» تلقی می‌کنند.

> هنر معاصر هم آنچنان به «جهان‌بینی» و «احوالات شخصی» و «لحظه»های هنرمند پیوند خورده‌اند که بیش از هر کارکردی، آیینه درونیات و نگرش‌های اعتقادی، اجتماعی، سیاسی و... هنرمند محسوب می‌شود. آنقدر بلافاصله و فاش که گاهی وحشت‌آور به نظر می‌رسد و منتقدان هنری آن را نوعی «ارزش» تلقی می‌کنند

این شناخت تنها محدود به اشارات مستقیم در محتوا و موضوع اثر هنری نیست. مثلاً حتی انتزاعی‌ترین شیوه‌های هنری هم به طور مستقیم از رابطه هنرمند با شرایط زیستی هنرمند برمی‌آیند. این رابطه در هنرهای کاربردی و هنرهای سنتی چگونه تفسیر می‌شود؟ مثلاً چنین تأویل و تفسیری درباره (مهندسی معکوس از سمت اثر به سمت هنر) در جلدسازی‌ها و تذهیب‌های دوره صفوی چگونه امکان پذیر خواهد بود؟ نگاره‌هایی که نگارگران برای شاهنامه فردوسی، خسرو و شیرین نظامی و... ساخته‌اند آیا منبع قابل استنادی است برای کشف نگرش یا احوال نگارگران دوره صفوی؟ صنعتگران هنرهای سنتی چه نسبت مستقیمی با آثار تولیدی خود دارند؟

وقتی «ثبات در قواعد» در نظام شاگرد-استادی، یک اصل قطعی در هنرهای سنتی باشد، آیا مقایسه چند گلدان به جا مانده از قلمکاران اصفهان یا استخوان‌بندی «الف» و «نون» و «عین» و... یک خوشنویس در طول سی سال خطاطی، چیزی از احوالاتش را عیان می‌کند؟ «نظام ساخت و تولید» و «مکتب هنری» تا چه اندازه اجازه بروز احساسات شخصی اعضا را میسر می‌کند؟ وضعیت در مورد هنرهای کاربردی معاصر هم، کم و بیش، تابع همین قاعده است.

اگر تحول چشمگیری واقع نشود؛ این خط فاصله قطعی و غیرقابل شکستی است که مانع ورود هنرهای سنتی به مفهوم «هنر معاصر» شده و در نتیجه غالب میراث هنری در ایران، محدود به مهارت‌های اجرایی می‌ماند.

عکس نوشت

ازچندی قبل برداشت گل محمدی از گلستان‌های شهرستان ساوجبلاغ آغازشده است. هرساله ازاوایل اردیبهشت تا اواسط خرداد ماه برداشت گل محمدی در گلستان‌های البرز انجام می‌شود و در کنار بعضی از آن‌ها فرایند گلاب‌گیری و فروش محصولات مرتبط با گل محمدی وجود دارد./ ایسنا